

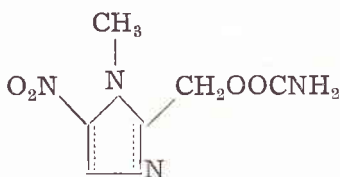
HENRYK JANOWSKI, RYSZARD BIESZKE

Wyniki leczenia i zapobiegania dysenterii świń preparatem Ridzol

Z Kliniki Chorób Zakaźnych Instytutu Chorób Zakaźnych i Inwazyjnych Wydziału Weterynaryjnego AR-T w Olsztynie

Przedmiotem doniesienia są wyniki prób leczenia i zapobiegania dysenterii świń preparatem Ridzol w kilku ogniskach tej choroby w dużych tuczarniach o cyklu otwartym i zamkniętym.

Do prób użyto preparaty Ridzol-S oraz Ridzol-P, w których głównym składnikiem czynnym jest ronidazol zawarty w Ridzolu-S w ilości 10%, natomiast w Ridzolu-P w ilości 12%. Oprócz ronidazolu w Ridzolu zawarta jest ponadto laktaza oraz składniki nośne. Całość preparatu stanowi proszek krystaliczny koloru białawego, bez zapachu, bez właściwości hygroskopijnych, łatwo rozpuszczalny w wodzie. Chemicznie ronidazol jest 1-metylo-5-nitroimidazol-2-metylo-karbaminianem o wzorze empirycznych $C_6H_8N_4O_4$ i wzorze strukturalnym

Preparat ten jako Ridzol-S przeznaczony jest głównie do leczenia, a po części także zapobiegania dysenterii świń. Dodawany jest do wody pitnej dla zwierząt chorych i podejrzanych o chorobę, względnie zakażenie — w ilości 60 g preparatu na 100 l wody. W ten sposób uzyskuje się 0,006% roztwór wodny ronidazolu, który powinien być wyłącznym źródłem wody dla zwierząt w okresie co najmniej 3 kolejnych dni leczenia. Po tym okresie należy stosować Ridzol-P, który jako premiks dodawany jest do karmy w stosunku 500 g na 1 tonę paszy przez 10—14 dni bezpośrednio po stosowaniu leczniczym Ridzolu-S. Podana dawka Ridzolu-P zabezpiecza wymagany poziom czynnej substancji, wynoszący 60 ppm.

Badania własne wykonano w 4 dużych tuczarniach, w których uprzednio występowały nawroty choroby w różnych porach roku. Poszczególne próby przeprowadzono w 3 przypadkach w okresie zimy, w 1 zaś przypadku — na wiosnę, używając świń o ciężarze ciała 30—60—80 kg — po wystąpieniu u wielu z nich objawów dysenterii.

Leki stosowano zgodnie z podanymi wyżej zasadami. Oprócz leków stosowano także z reguły 24-godzinne głodzenie zwierząt, a przez następne dni — zmniejszenie dawki pokarmowej o połowę. Stosowano także przepisy sanitarno-wet. w zakresie jaki był możliwy do wy-

konania w poszczególnych ogniskach choroby. Leczenie rozpoczynano z reguły późno, a mianowicie dopiero wtedy, gdy zawodziły inne dostępne leki i gdy w tych warunkach zwracano się do kliniki o pomoc.

Celem badań było w szczególności poznanie: 1. stopnia nieszkodliwości nowych preparatów dla świń chorych i zdrowych, 2. ich właściwości leczniczych dla świń chorych oraz właściwości zapobiegawczych dla świń podejrzanych o chorobę względnie o zarażenie się, 3. wpływu leczniczego i profilaktycznego badanych leków na częstość występowania zjawiska nawrotów choroby w zapowietrzonych stadach oraz 4. zbadanie wpływu wymienionych preparatów na długość okresu rekonwalescencji, żerność oraz na przyrosty ciężaru ciała świń po leczeniu.

Dla pełniejszego scharakteryzowania warunków w jakich przeprowadzane były badania własne oraz dla lepszego przedstawienia uzyskanych w nich wyników — zostaną podane krótkie opisy 3 przypadków choroby.

Przypadek 1. Do tuczarni PGR M., w której uprzednio występowały dysenteria świń, wprowadzono — po oczyszczeniu i odkażeniu chlewni — 353 warchlaki z zakupu wolnorynkowego. U świń tych wystąpiła biegunka, która w krótkim czasie przybrała cechy dysenterii. Lekarz wet. zastosował leczenie Tylawitem-sulfą, uzyskując okresową poprawę. Interwencja Kliniki miała miejsce 9.XII.74. Stan świń w tym dniu wynosił już 320, czyli że z pierwotnego stanu ubyły już 33 warchlaki. Objawy krwawej biegunki stwierdzono u około 50 świń przebywających w 5 rozrzuconych po chlewni kojcach. Leczenie przeprowadzono w ten sposób, że u 50% świń tj. u 160 chorych i zdrowych warchlaków umieszczonych w jednej połowie chlewni, zastosowano Ridzol-S przez 3 dni, a następnie Ridzol-P przez 11 kolejnych dni, u pozostałych zaś 50% warchlaków drugiej połowy chlewni zastosowano dla kontroli oraz dla zbadania właściwości leczniczych — inny preparat (Mecadox). Po zastosowaniu Ridzolu-S wyraźna poprawa nastąpiła już po 24-godzinach, a po 2 dniach choroba klinicznie ustąpiła. Padł 1 warchlak. Po Ridzolu-P stan powyższy utrzymał się, nawrotu choroby nie stwierdzono aż do utuczenia świń. W grupie kontrolnej padły 2 świnię, u pozostałych zaś chorych świń stwierdzono stopniową poprawę po 2—3 dniach leczenia. Proces zdrowienia trwał więc w tej grupie dłużej.

Przypadek 2. Na początku stycznia 1975 r. wstawiono do tuczarni R. 266 świń o ciężarze ciała 60—80 kg. W krótkim czasie u około 60% świń wystąpiły objawy biegunki adaptacyjnej. Najpierw zastosowano we własnym zakresie leczenie Tylanem u około 40 cięższych chorych świń (3 kójce), u pozostałych zaś — sulfaguanidynę. Po leczeniu tym uzyskano poprawę trwającą 7 dni, po upływie których wystąpiła ponownie biegunka u około 20% pogłowia — w tym u wielu świń krwawa. Interwencja Kliniki miała miejsce 24.I.75 r. Analogicznie jak w przypadku 1 — zastosowano u 50%

świń Ridzol-S i Ridzol-P, u pozostałych zaś 50% — inny preparat kontrolny. Po Ridzolu-S nie padła żadna świnia chora. Wyzdrowienie nastąpiło już w ciągu 2 dni. Nie zachorowała też żadna świnia po rozpoczęciu profilaktycznego stosowania Ridzolu-P. W grupie świń, w której użyto preparatu kontrolnego, uzyskano rezultaty wyraźnie gorsze.

Podobne wyniki uzyskano w przypadku 3, który miał miejsce w lutym 1975 r. Zakupiono 312 warchlaków, u których wystąpiła krwawa biegunka w 5 kojach. Użycie do leczenia Tylawitu nie spowodowało trwałej poprawy. Miały miejsce upadki chorych świń. Po zastosowaniu w jednej połowie chlewni Ridzolu-S i Ridzolu-P stwierdzono wyraźną poprawę już po 24 godzinach, wyleczenie zaś — po 48 godz. Po 3—4 dalszych dniach wzmożony apetyt, a w następnym okresie stwierdzono zwiększone przyrosty, które wynosiły przeciętnie 600 g/dz./szt.

Z powyższych wyników wolno wyprowadzić następujące wnioski:

1. Ridzol-S oraz Ridzol-P były w użytych dawkach i okresie stosowania preparatami nieszkodliwymi nie tylko dla świń większych, ale również dla młodych chorych warchlaków, u których nie stwierdzono klinicznych objawów działania szkodliwego. Z piśmiennictwa wiadomo, że pierwsze objawy intoksykacji u świń mogą wystąpić dopiero po użyciu dawki 10-krotnie większej niż dawka lecznicza.

2. Badany preparat Ridzol-S wykazał bardzo duże właściwości lecznicze dla świń chorych na dysenterię, przy czym zdrowienie następowało niemal z reguły w ciągu 48 godzin. Preparat ten — wraz z odpowiednio stosowanym Ridzolem-P — zapobiegał również powstawaniu nowych przypadków choroby u pozostałych w ognisku zarazy świń podejrzanych o chorobę i o zakażenie.

3. W ogniskach stosowania badanych preparatów nie stwierdzono przypadku nawrotu choroby w stadzie.

4. Świnie leczone preparatem Ridzol-S szybko wracały do zdrowia, wykazując potem — podobnie jak świnie, które otrzymywały preparat Ridzol-P zapobiegawczo — zwiększoną żerność oraz większe przyrosty ciężaru ciała.

5. Z danych piśmiennictwa wynika, że po użyciu Ridzolu nie jest potrzebny okres karencji dla spożywania mięsa zwierząt leczonych. Nie wskazany jest jedynie ubój zwierząt chorych dla celów spożywczych w okresie 3 dni leczenia.

Adres autora: prof. dr Henryk Janowski, ul. Jasna 1 m 29, 10-427 Olsztyn.

ALOJZY RAMISZ, ELŻBIETA URBAN, FRANCISZEK SURMA

Ocena mieszaniny preparatów Ranide i Tiabendazol do zwalczania inwazji motylicy wątrobowej i nicieni żołądkowo-jelitowych

Z Zakładu Higieny Weterynaryjnej w Krakowie

Na przestrzeni ostatnich lat w badaniach nad organizacją masowych akcji zwalczania inwazji pasożytniczych robaków u zwierząt domowych dużo uwagi poświęcono zmniejszeniu pracochłonności zabiegów odrobaczania. W tym celu przede wszystkim udoskonalono sposoby zadawania leku (dozowniki, preparaty do parenteralnego zadawania) oraz przygotowano postacie leków, które można podawać jako dodatki do paszy. Coraz częściej stosuje się również mieszaniny preparatów o różnych właściwościach i skutecznych w odniesieniu do różnych grup pasożytów, przez co zmniejsza się ilość wykonywanych zabiegów.

Do tej pory praktyczne zastosowanie znalazły mieszaniny następujących preparatów — tetramizolu i niklosamidu (7, 15) do zwalczania inwazji monieziozy i nicieni żołądkowo-jelitowych oraz tetramizolu z zanilem (Nilzan) (10) i preparatu Rafoxanide z tiabendazolem (3, 9) do zwalczania inwazji motylicy wątrobowej i nicieni żołądkowo-jelitowych.

W ostatnich latach wprowadzono na terenie naszego kraju do zwalczania inwazji pasożytniczych robaków u owiec szereg preparatów

charakteryzujących się wysoką skutecznością i bardzo korzystnym marginesem bezpieczeństwa (Zanil, Nilverm, Tiabendazol). Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że zarówno Zanil (przy motylicy wątrobowej) jak również Nilverm przystosowane są u owiec do indywidualnego podawania.

Celem niniejszej pracy było ustalenie przydatności mieszaniny preparatów Ranide i Tiabendazol, jako dodatków do paszy treściwej do zwalczania mieszanych inwazji u owiec w warunkach terenowych.

Materiał i metody

Badania przeprowadzono na terenie miasta Krakowa i woj. nowosądeckiego, w latach 1974—1975, w 6 stadach owiec, w których było ogółem 389 zwierząt. Badania koproskopowe wykonano przy użyciu metody flotacji wg Willis — Schlaaf'a (cyt. za 2), którą rutynowo stosuje się w Zakładzie Higieny Weterynaryjnej w Krakowie. Owce były badane dwukrotnie — pierwszy raz na 3—4 dni przed odrobaczaniem, a drugi raz 6—10 dni po odrobaczaniu. Próbkę kału pobierano od około 50% zwierząt w stadzie.